

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Jiřím Deflem ve věci

žalobce: J. M., narozený dne X
bytem X
zastoupený obecným zmocněncem J. F.
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 2. 2026, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 3. 2. 2026, č. j. X, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 3. 2. 2026, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty jeho námitky a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 19. 3. 2025, č. j. X, jímž žalovaná zamítla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, („dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť nezískal potřebnou dobu pojištění.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Žaloba

2. V žalobě žalobce předeslal, že dne 30. 10. 2024 podal u žalované žádost o přiznání invalidního důchodu. Žalovaná rozhodnutím ze dne 19. 3. 2025 žádost zamítla. Proti tomuto rozhodnutí byly podány námitky, které žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 17. 6. 2025. Žalobce konstatoval, že proti zmíněnému rozhodnutí žalované podal žalobu, přičemž Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 17. 12. 2025, č. j. 175 Ad 11/2025-50 (dále jen „zrušující rozsudek“), toto rozhodnutí o námitkách zrušil pro nepřezkoumatelnost (nedostatek důvodů) a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Dle žalobce žalovaná následně vydala napadené rozhodnutí, ve kterém sice formálně deklaruje respekt ke zrušujícímu rozsudku soudu, ve skutečnosti však jeho závazný právní názor nerespektovala a pokračuje v postupu, který žalobci fakticky znemožňuje efektivní soudní přezkum.
3. Dle žalobce zdejší soud ve zrušujícím rozsudku vytkl, že žalovaná neodůvodnila, jak vymezila rozhodná období a jak dospěla k závěrům o získané době pojištění, přičemž soud požadoval konkrétní rozpis započtených a nezapočtených dob. Napadené rozhodnutí však dle žalobce tuto povinnost nesplňuje, neboť žalovaná opět prezentuje pouze souhrnné výsledky (např. „3 roky a 90 dnů“, „6 let a 22 dnů“, „3 roky a 276 dnů“) bez přezkoumatelného rozpisu, z jakých konkrétních úseků osobního listu důchodového pojištění tyto součty vznikly, které úseky byly vyloučeny a z jakého právního důvodu. Takové odůvodnění dle žalobce neumožňuje ověřit správnost výpočtu ani posoudit zákonnost postupu žalované, a proto napadené rozhodnutí zůstává nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
4. Zdejší soud dle žalobce ve zrušujícím rozsudku výslovně poukázal na rozpor mezi tvrzením žalované o „3 rocích a 90 dnech“ v desetiletém období 14. 4. 2004 – 13. 4. 2014 a obsahem osobního listu důchodového pojištění, který v tomto období vykazoval pouze dílčí doby v rozsahu 265 dnů (55 dnů evidence ÚP, 82 dnů pojištění, 128 dnů náhradní doby). Napadené rozhodnutí dle žalobce tento zásadní rozpor neodstraňuje. Žalovaná opět uvádí výsledek „3 roky a 90 dnů“ pro totéž desetileté období, aniž by vysvětlila, z jakých konkrétních dob tento údaj vyplývá, zda pracuje s jinými (novými) evidenčními podklady než soudem zmiňovaný osobní list, a pokud ano, jaké konkrétní doby nově zohlednila. Bez takové konkretizace je dle žalobce napadené rozhodnutí logicky rozporné a nepřezkoumatelné.
5. Žalobce dále namítal nesprávnou aplikaci § 40 odst. 2 věty třetí zákona o důchodovém pojištění (posunuté rozhodné období). Dle žalobce žalovaná v napadeném rozhodnutí uvádí, že zkoumala splnění podmínky potřebné doby pojištění i podle § 40 odst. 2 věty třetí zákona o důchodovém pojištění (kterékoli období 10 let dokončené po vzniku invalidity), avšak bez výsledku. Přesto stanovila „posunuté“ rozhodné období na 1. 1. 2015 – 31. 12. 2024 a tvrdí, že žalobce v něm získal pouze 3 roky a 276 dnů. I zde však dle žalobce chybí: (i) přezkoumatelné odůvodnění, proč bylo vybráno právě toto období (a ne jiné možné desetileté období dokončené po vzniku invalidity), (ii) rozpis konkrétních započtených dob a (iii) vysvětlení, jak se žalovaná vypořádala s překryvy dob pojištění a náhradních dob, zejména u evidence ÚP. Žalovaná tak dle žalobce nerespektuje požadavky, které na ni soud již jednou výslovně kladl, a opakuje tutéž vadu v nové formě.
6. Dále žalobce namítal nezákonné a netransparentní zacházení s dobou evidence úřadu práce a limity § 5 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Napadené rozhodnutí dle žalobce uvádí, že do některých období byla zahrnuta doba evidence ÚP, po kterou žalobci nenáležela podpora v nezaměstnanosti, avšak neuvádí kompletní a kontrolovatelný výčet těchto dob,

ani nevysvětluje, proč byla určitá doba (např. v rozsahu 1 roku) započtena pouze v jednom období a nikoli též v dalších relevantních obdobích. Přitom právě tuto otázku soud v předchozím rozsudku výslovně problematizoval. Dle žalobce byla žalovaná povinna u každého rozhodného období uvést, které konkrétní dny evidence úřadu práce započítala jako dobu pojištění/náhradní dobu a které vyloučila (a proč), včetně vysvětlení uplatnění limitů dle § 5 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a pravidla o nezapočítávání překryvů. Bez tohoto postupu nelze dle žalobce vyloučit libovůli ani ověřit, zda žalovaná limity aplikovala správně a rovnoměrně ve všech rozhodných obdobích.

7. Žalobce dále namítal porušení zásady materiální pravdy a ochrany legitimních očekávání s dopadem do základních práv. Napadené rozhodnutí je dle žalobce výsledkem formalistického a opakovaně netransparentního postupu, který žalobci (osobě s uznanou invaliditou) dlouhodobě upírá přístup k dávce určené k zajištění základních životních potřeb. Žalobce je bez příjmu a v existenční nouzi. Žalovaná přitom dle žalobce ani po zrušujícím rozsudku soudu nevydala rozhodnutí, které by bylo způsobilé soudního přezkumu. Takový postup je dle žalobce v rozporu se zásadou dobré správy a spravedlivého procesu a představuje nepřiměřený zásah do práv žalobce.

Vyjádření žalované k žalobě

8. Žalovaná k výzvě soudu předložila správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhla její zamítnutí. V žádosti o důchod v rubrice *Přehled o činnostech a náhradních dobách od ukončení povinné školní docházky až do dne podání žádosti o důchod* žalobce na dobu od 1. 9. 1983 do 31. 12. 2023 odkázal na evidenci žalované, od 1. 1. 2024 dosud uvedl zaměstnavatele M. G. Žádnou další dobu pojištění žalobce dle žalované neuvedl. Žalovaná připomněla, že veškerá získaná doba pojištění žalobce je chronologicky zobrazena na osobním listu důchodového pojištění žalované ze dne 10. 3. 2025, který je nedílnou součástí prvoinstančního rozhodnutí, a podle něhož žalobce prokázal a nezpochybnil prokázanou a zhodnocenou celkovou dobu pojištění za dobu od 1. 9. 1983 do 20. 2. 2025 v rozsahu 19 roků a 206 dnů.
9. V dané souvislosti a při pohledu na osobní list důchodového pojištění ze dne 10. 3. 2025 je dle žalované třeba si uvědomit, že v obdobích od 26. 3. 1997 do 31. 3. 1997, od 1. 8. 1997 do 31. 8. 1997, od 1. 1. 1998 do 22. 6. 1998, od 20. 11. 1998 do 13. 1. 1999, od 14. 7. 1999 do 5. 3. 2000, 14. 1. 2001 do 15. 1. 2001, od 16. 7. 2001 do 20. 1. 2002, od 22. 11. 2003 do 7. 12. 2003, od 8. 6. 2004 do 2. 1. 2011 (téměř 7 let – evidence u úřadu práce bez poskytování podpory v nezaměstnanosti), od 1. 8. 2011 do 31. 3. 2021 (téměř 10 let - evidence u ÚP bez poskytování podpory v nezaměstnanosti) žalobci nebyla a nemohla být zhodnocena žádná doba pojištění. Podle evidenčního materiálu nacházejícího se v evidenci žalované, z něhož bylo vycházeno při vyhotovení osobního listu důchodového pojištění, byl žalobce v obdobích od roku 2001 do roku 2002, 2004 do 2. 1. 2011, od 1. 8. 2011 do 31. 3. 2022 uchazečem o zaměstnání bez poskytování podpory v nezaměstnanosti nebo podpory při rekvalifikaci. Tato skutečnost je žalobci jistě známa. Vzhledem ke znění ustanovení § 5 odst. 2 zdp žalované tudíž nezbylo než tuto dobu zhodnotit pouze v intencích tohoto ustanovení. V samotném důsledku se pak toto zjištění zcela logicky negativně promítlo pro posouzení podmínky splnění potřebné doby pojištění.
10. K žalobní námitce nerespektování závazného právního názoru soudu a přetrvávající nepřezkoumatelnosti žalovaná uvedla, že v napadeném rozhodnutí podrobně zdůvodnila všechna rozhodná období daná dle ustanovení § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění

a dle osobního listu důchodového pojištění ze dne 10. 3. 2025 zhodnotila prokázanou dobu pojištění.

11. K žalobní námitce vnitřních rozporů a nevysvětlené změny údajů o době pojištění, kdy žalobce namítal, že žalovaná v napadeném rozhodnutí nevysvětlila, z jakých konkrétních dob vyplývá údaj „3 roky a 90 dnů“, žalovaná opět odkázala na osobní list důchodového pojištění, kde jsou podrobně rozepsány veškeré doby pojištění, přičemž se jedná o dobu pojištění, kterou žalobce získal ve sledovaném období 10 roků před vznikem invalidity, tj. od 14. 4. 2004 do 13. 4. 2014 (§ 40 odst. 2 zdp). Námitka žalobce je dle žalované irelevantní.
12. K žalobní námitce nesprávné aplikace § 40 odst. 2 věty třetí zákona o důchodovém pojištění (posunutě rozhodné období), žalovaná uvedla, že nerozumí tomu, v čem žalobce spatřuje nesrozumitelnost natož nepřezkoumatelnost. Ustanovení § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění dle žalované zcela jednoznačně stanovilo, že rozhodné období pro vznik nároku na starobní důchod se určuje z toho daného rozhodného období před datem vzniku invalidity tj. 14. 4. 2014. Pokud se nepodaří nalézt v těchto obdobích potřebnou dobu pojištění, lze přihlídnout ke kterémukoliv desetiletému období po vzniku invalidity. Jelikož žalobce do data vzniku invalidity nesplnil potřebnou dobu pojištění, žalovaná posoudila, zdali by podmínka potřebné doby pojištění nebyla splněna i v desetiletém období po vzniku invalidity, tj. po datu 14. 4. 2014. Sledovala tudíž období deseti let po datu 14. 4. 2024, v němž žalobce získal pouze 3 roky a 276 dnů pojištění. Ani v tomto případě nebyla splněna podmínka získání potřebné doby pojištění.
13. K žalobní námitce nezákonného a netransparentního zacházení s dobou evidence úřadu práce a limity ustanovení § 5 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, žalovaná odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Samotnou citací ustanovení § 5 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění bylo žalobci podáno zdůvodnění, že dobu vedení v evidenci uchazeče o zaměstnání lze zhodnotit pouze v omezeném rozsahu v případě, že po téměř celou dobu této evidence není vyplácena podpora v nezaměstnanosti.
14. K žalobní námitce, že žalovaná porušila zásadu materiální pravdy a ochrany legitimních očekávání, žalovaná poukázala na průběžné financování důchodového systému. Žalovaná připomněla, že žalobce splnil pouze podmínku, že se stal invalidním. Druhou podmínku, získání potřebné doby pojištění, nesplnil. Žalovaná je přesvědčena, že odůvodnění napadeného rozhodnutí poskytuje dostatečné a přehledné odůvodnění především toho, z jakého důvodu nemohla být žalobci zhodnocena doba téměř 17 let, kdy byl žalobce veden v evidenci uchazeče o zaměstnání a nebyla mu přitom vyplácena podpora v nezaměstnanosti, která by žalobci zaručovala účast na důchodovém pojištění, jak se uvádí v § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Vzhledem k uvedenému a skutečnosti, že žalobce po dobu téměř 17 let nebyl v účasti na nemocenském a následně ani důchodovém pojištění, tudíž nijak nepřispíval do státního systému, nemůže dle žalované legitimně očekávat, že mu bude státem garantován nárok na důchod i v tom případě, že nesplnil zákonné podmínky pro jeho přiznání.

Replika

15. Na vyjádření žalované reagoval žalobce replikou, v níž uvedl, že žalovaná ve vyjádření v zásadě jen opakuje svou argumentaci z napadeného rozhodnutí ohledně celkových získaných dob pojištění, aniž by vysvětlila v souladu se zrušujícím rozsudkem, jak tyto dopady stanovila.

16. Dle žalobce je vyjádření žalované vnitřně rozporné. Na jedné straně žalovaná uvádí, že žalobce byl veden jako uchazeč o zaměstnání bez podpory mimo jiné v období od 1. 8. 2011 do 31. 3. 2021, zatímco na jiné straně téhož vyjádření uvádí tentýž úsek jako období od 1. 8. 2011 do 31. 3. 2022. Takový rozpor není dle žalobce marginální nebo formální. Jde o rozdíl v rozsahu přibližně jednoho roku, tedy o rozdíl, který je v řízení o splnění podmínky potřebné doby pojištění zcela zásadní.
17. Dle žalobce se žalovaná nepoctivě vyhýbá podstatě námitky ohledně evidence na úřadu práce. Žalobce připomněl, že již v žalobě namítal, že žalovaná neprůhledně zachází s dobou evidence žalobce na úřadu práce a nevysvětluje, které konkrétní dny této evidence započítává jako dobu pojištění a které nikoliv, včetně toho, jak přesně použila zákonný limit podle § 5 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Na tuto konkrétní námitku však žalovaná dle žalobce věcně neodpověděla, když místo přesného rozpisu ve vyjádření k žalobě pouze obecně cituje právní úpravu a tvrdí, že dobu evidence bez podpory lze zhodnotit jen omezeně. To samo o sobě ale dle žalobce nikdo nerozporuje. Předmětem sporu dle žalobce není obecná existence zákonného limitu, nýbrž způsob jeho konkrétní aplikace v této věci. Pouhé tvrzení, že po téměř celou dobu evidence nebyla vyplácena podpora, nenahrazuje dle žalobce konkrétní přezkoumatelný výpočet. Naopak tím žalovaná zakrývá absenci transparentního odůvodnění.
18. Dle žalobce se žalovaná s námitkou nesprávného určení rozhodného období nevypořádala řádně. Žalobce připomněl, že již v žalobě namítal nesprávnou aplikaci § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a nedostatečné odůvodnění, proč bylo zvoleno právě určité rozhodné období, zejména když žalovaná sama pracuje s více variantami časových úseků. Ani v tomto případě se dle žalobce žalovaná nevypořádala s jádrem věci. Omezila se na tvrzení, že zákonné ustanovení je „zcela jednoznačné“ a že posuzovala období 10 let před vznikem invalidity, 20 let před vznikem invalidity a poté 10 let po vzniku invalidity. Jenže právě zde byl soudem dle žalobce požadován detailnější rozbor: ne pouze výčet teoreticky možných období, ale vysvětlení, jak byla tato období konkrétně vyhodnocena a proč závěry žalované ob stojí právě s ohledem na konkrétní osobní list důchodového pojištění žalobce a jeho evidenci u úřadu práce. Dle žalobce se žalovaná znovu schovává za obecnou formulaci zákona, aniž by skutečně doložila, že jeho aplikace v tomto konkrétním případě byla provedena správně, logicky a bez rozporů.
19. Žalobce konstatoval, že žalovaná se rozsáhle brání tím, že cituje obecné pasáže judikatury Nejvyššího správního soudu o pojmu nepřezkoumatelnosti a následně tvrdí, že vytýkané vady nedosahují potřebné intenzity. Tento postup je však zavádějící. Nikdo dle žalobce nezpochybňuje obecnou definici nepřezkoumatelnosti. Podstatné dle žalobce je, zda napadené rozhodnutí a nynější vyjádření žalované umožňují zjistit, z jakých skutkových zjištění žalovaná vyšla, jaká konkrétní období pojištění uznala a neuznala, proč tak učinila, a zda její úvahy netrpí rozpory. Právě v tomto konkrétním směru dle žalobce žalovaná selhává. Odkaz na obecné judikatorní pasáže nemůže nahradit chybějící konkrétní odůvodnění. Správní orgán nemůže vady svého rozhodnutí „opravit“ tím, že obsáhle vysvětlí, co podle judikatury obecně znamená nepřezkoumatelnost, ale současně neodstraní vlastní konkrétní nedostatky. Takový postup je pouze rétorický, nikoli věcný.

Posouzení věci soudem

20. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále

jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

21. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
22. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
23. Ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění upravuje 3 stupně invalidity z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
24. Podle § 40 odst. 1 písm. f) zákona o důchodovém pojištění potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let 5 roků.
25. Podle § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění se potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních 10 roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období 10 roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění 2 roky.
26. Podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastny dále osoby vedené v evidenci Úřadu práce České republiky - krajské pobočky, jako uchazeči o zaměstnání po dobu, po kterou jim náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a v rozsahu nejvýše 3 let též po dobu, po kterou jim tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáleží, s tím, že tato doba 3 let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod, doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku 55 let, se do ní započítává v rozsahu nejvýše 1 roku, a nezapočítává se do ní jiná náhradní doba pojištění nebo doba pojištění, které se kryjí s dobou, po kterou je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání; za dobu, po kterou náleží podpora v nezaměstnanosti, se

přítom považuje též doba, po kterou se podpora v nezaměstnanosti neposkytuje z důvodu, že osobě vedené v evidenci uchazečů o zaměstnání přísluší odstupné, odbytné nebo odchodné.

27. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
28. Podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.
29. V projednávané věci není sporu o tom, že žalobce je z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu invalidním, podstatné bylo posouzení, zda získal dostatečnou dobu pojištění. Pro posouzení této otázky bylo třeba stanovit dobu vzniku invalidity, vymezit jednotlivá rozhodná období a v návaznosti na osobní list důchodového pojištění popsat kolik dnů pojištění v tomto období žalobce získal a kolik bylo dle zákonné úpravy třeba.
30. Soud připomíná, že předchozí rozhodnutí žalované ze dne 17. 6. 2025, č. j. RN-690 725 1945-342U-SP, zrušil z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím tedy rozhodovala žalovaná již podruhé o námitkách žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění s odůvodněním, že nezískal potřebnou dobu pojištění.
31. Soud konstatuje, že v podstatě veškeré žalobní námitky zpochybňují přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, a proto se soud zabýval v první řadě touto otázkou a s tím související otázkou, zda žalovaná dodržela ve smyslu § 78 odst. 5 závazný právní názor soudu vyslovený ve zrušujícím rozsudku ohledně náležitostí odůvodnění rozhodnutí.
32. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že „z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Současně soud zdůrazňuje, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS).
33. S ohledem na posouzení potřebné doby pojištění žalobce žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že datum vzniku invalidity u žalobce bylo stanoveno na 14. 4. 2014. Žalovaná dále konstatovala, že ke dni vzniku invalidity byl žalobce starší 28 let a podle § 40 odst. 1 písm. f) zákona o důchodovém pojištění, tak potřebná doba pojištění činila 5 let, která se podle § 40 odst. 2 věty první zákona o důchodovém pojištění zjišťuje z období 10 let před vznikem

invalidity, tj. v období od 14. 4. 2004 do 13. 4. 2014. Žalovaná dále bez dalšího konstatovala, že žalobce v uvedeném období získal pouze 3 roky a 90 dnů pojištění.

34. Soud konstatuje, že odůvodnění zjištěné doby pojištění 3 roky a 90 dnů v napadeném rozhodnutí je v podstatě shodné s odůvodněním předchozího rozhodnutí žalované, které bylo zrušeno zrušeno. Již tehdy ve zrušujícím rozsudku soud uvedl, že žalovaná „nevysvětlila, jak k výpočtu této doby dospěla, jelikož podle osobního listu důchodového pojištění žalobce ze dne 10. 3. 2025 byl v uvedeném období žalobce toliko od 14. 4. 2004 do 7. 6. 2004 uchazečem o zaměstnání – náhradní doba pojištění (55 dnů), od 3. 1. 2011 do 25. 3. 2011 byl pojištěn (82 dnů) a od 26. 3. 2011 do 31. 7. 2011 měl náhradní dobu pojištění (128 dnů). Žalovaná svůj závěr o dosažení 3 roků a 90 dnů doby pojištění dostatečně nezdůvodnila, čímž zatížila své rozhodnutí nepřezkoumatelností.“ Soud připomíná, že ve zrušujícím rozsudku zavázal žalovanou, aby přezkoumatelně vysvětlila, jak tuto (i jiné) doby pojištění vypočetla. Této povinnosti ovšem žalovaná nedostála. V napadeném rozhodnutí je opět uvedena jen celková doba 3 roky a 90 dnů pojištění bez bližšího vysvětlení. Přitom žalovaná mohla a měla jednoduše v napadeném rozhodnutí reagovat na výpočet uvedené doby soudem ve zrušujícím rozsudku, kde soud dospěl k nižší době pojištění (viz citace výše). To však žalovaná neučinila. Napadené rozhodnutí je tudíž opět v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
35. Dále se žalovaná v napadeném rozhodnutí zabývala splněním doby pojištění podle § 40 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění, který stanoví, že potřebná doba pojištění činí 10 let, pokud byla získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity. V případě žalobce tedy v období od 14. 4. 1994 do 13. 4. 2014, přičemž žalobce v tomto období získal pouze 6 let a 22 dnů doby pojištění. Soud zjistil, že tato doba odpovídá době uvedené v osobním důchodovém listu žalobce ze dne 10. 3. 2025. Soud ovšem konstatuje, že opětovně žalovaná nevysvětlila výpočet uvedené doby pojištění 6 let a 22 dnů v napadeném rozhodnutí, což činí její rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Nicméně tohoto čísla se alespoň soud dopočítal na základě údajů v osobním listu důchodového pojištění žalobce ze dne 10. 3. 2025. Skutečnost, že soud dospěl ke shodnému výsledku se žalovanou, však nenahrazuje řádné odůvodnění napadeného rozhodnutí.
36. Žalovaná dále konstatovala, že žalobce dne 30. 10. 2024 uplatnil novou žádost o přiznání invalidního důchodu a nadále byl od 14. 4. 2014 uznán invalidním v prvním stupni invalidity a od 31. 12. 2024 invalidním ve třetím stupni invalidity. Dodala, že žalobci byla započtena doba pojištění od 1. 4. 2022 do 31. 12. 2024 a doba vedení v evidenci úřadu práce od 1. 4. 2021 do 31. 3. 2022. Žalovaná zdůraznila, že ke dni 31. 12. 2024 došlo ke zvýšení stupně invalidity, tedy ke změně stupně invalidity, která byla uznána dne 14. 4. 2014, a nedošlo tak ke stanovení nového data vzniku invalidity, a proto je rozhodným datem pro posouzení podmínky získání potřebných pěti, respektive deseti let pojištění v rozhodném období deseti, respektive dvaceti let před vznikem invalidity, datum 14. 4. 2014.
37. Dále žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že podle § 40 odst. 2 věty třetí zákona o důchodovém pojištění se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity. Z tohoto důvodu se dle žalované tzv. rozhodné období posunuje na období od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2024, kdy žalobce v tomto posunutém období získal pouze 3 roky a 276 dnů pojištění. K tomu žalovaná v napadeném rozhodnutí dodala, že se snažila nalézt období deseti let, dokončené po vzniku invalidity, v němž by účastník řízení splnil podmínku získání potřebné doby pojištění. Takto stanovené rozhodné období

dle žalované již není vázáno na datum vzniku invalidity, ale na skutečnost, zda v konkrétním „posunutém“ rozhodném období účastník řízení získal potřebnou dobu pojištění. Toto desetileté rozhodné období se tedy „posune“ takovým způsobem, aby v rozhodném období byl získán potřebný rozsah doby pojištění. Žalovaná však během řízení zjistila, že takové období jakýmkoli posouváním rozhodného období v případě žalobce nelze nalézt.

38. Žalovaná v napadeném rozhodnutí zdůraznila, že žalobci byla pro účely nároku na invalidní důchod zhodnocena veškerá doba pojištění, která byla žalované doložena, přičemž doba vedení v evidenci úřadu práce byla zhodnocena v maximálním možném rozsahu.
39. Soud připomíná, že ve zrušujícím rozsudku uvedl, že není zřejmé, proč doba evidence na úřadu práce, po kterou žalobci nenáležela podpora v nezaměstnanosti či rekvalifikaci podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění v délce 1 roku, byla zohledněna toliko v období od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2024, ale nebyla zohledněna v obdobích od 14. 4. 2004 do 13. 4. 2014 a od 14. 4. 1994 do 13. 4. 2014.
40. K výše uvedené výtce soudu žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že v předchozím soudem zrušeném „rozhodnutí ze dne 19. 3. 2025 byla započtena doba uchazeče o zaměstnání bez pobírání podpory v délce jednoho roku před vznikem nároku na důchod v období od 1. 4. 2021 do 31. 3. 2022. V rozhodném období od 14. 4. 1994 do 13. 4. 2014, tedy v období posledních 20 let před vznikem invalidity, účastník řízení z potřebných 10 let získal pouze 6 let a 22 dnů pojištění.“ Dále pak uvedla v napadeném rozhodnutí o odstavec výše: „Lze tedy shrnout, že dobu vedení v evidenci úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání, po kterou nenáleželo hmotné zabezpečení nebo podporu v nezaměstnanosti či podporu při rekvalifikaci lze hodnotit před dovršením věku 55 let nanejvýš v rozsahu jednoho roku před vznikem nároku na důchod. Z tohoto důvodu byla v rozhodnutí ze dne 7. 3. 2019 započtena doba uchazeče o zaměstnání bez pobírání podpory v délce jednoho roku před vznikem nároku na důchod v období od 14. 4. 2013 do 13. 4. 2014. V rozhodném období od 14. 4. 1994 do 13. 4. 2014 získal účastník řízení z potřebných 10 let pouze 7 roků a 22 dnů pojištění.“
41. Soud konstatuje, že citované argumentaci žalované rozumí jen částečně. Soudu není zřejmé, proč žalovaná zmiňuje své rozhodnutí ze dne 7. 3. 2019 ohledně způsobu zápočtu doby v evidenci uchazečů o zaměstnání. Na straně 2 napadeného rozhodnutí žalovaná zmínila, že žalobce podal dne 21. 1. 2019 novou žádost o invalidní důchod, se kterou byl neúspěšný pro nesplnění potřebné doby pojištění. Žalovanou zmiňované rozhodnutí ze dne 7. 3. 2019 (je součástí správního spisu) bylo rozhodnutím o žádosti žalobce o invalidní důchod z ledna 2019. Není však zřejmé, jak uvedené řízení zakončené rozhodnutím ze dne 7. 3. 2019 souvisí s nyní projednávanou věcí. Dále pak v citaci výše žalovaná uzavírá, že v rozhodném období od 14. 4. 1994 do 13. 4. 2014 získal žalobce z potřebných 10 let pouze 7 roků a 22 dnů pojištění. Tento údaj je ovšem v rozporu s údajem na straně 3 napadeného rozhodnutí, kde žalovaná dospěla k závěru, že doba pojištění v uvedeném období byla o rok nižší (6 roků a 22 dnů doby pojištění). Soudu není z napadeného rozhodnutí zřejmé, jaká je tedy dle žalované „správná“ doba pojištění. Z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
42. Soud si je vědom skutečnosti, že v případě posuzování nároku žalobce dle § 40 odst. 2 věty třetí zákona o důchodovém pojištění se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období 10 roků dokončeném po vzniku invalidity. Za takové situace je pochopitelné, že žalovaná nemůže vypisovat do napadeného rozhodnutí jednotlivá (po jednotlivých dnech posunutá)

rozhodná období, kterých je velké množství. Nicméně v napadeném rozhodnutí není vysvětleno ani jedno rozhodné období přezkoumatelným způsobem, aby bylo zřejmé, jaká konkrétní doby žalovaná započítala a z jakých důvodů. To platí i pro žalovanou v napadeném rozhodnutí výslovně uvedené období od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2024, kdy žalovaná uvedla, že žalobce v tomto posunutém období získal pouze 3 roky a 276 dnů pojištění. Bližší vysvětlení výpočtu uvedené doby v napadeném rozhodnutí chybí, ačkoli soud ve zrušujícím rozsudku upozornil žalovanou na potřebu vysvětlení této doby.

43. Soud konstatuje, že žalobce má právo na to, aby se mu dostalo vysvětlení, jakými úvahami se žalovaná řídila, na základě čeho bylo určeno rozhodné období tak, jak bylo stanoveno a kolik dní pojištění v daném rozhodném období získal (resp. jaká doba mu byla případně nebyla započítána). Soud si je vědom skutečnosti, že prvostupňové rozhodnutí a odvolací rozhodnutí tvoří jeden celek, přičemž nedílnou součástí prvostupňového rozhodnutí je připojený osobní list důchodového pojištění žalobce ze dne 10. 3. 2025. Za situace, kdy je žadatelem o invalidní důchod (žalobcem) zpochybňována správnost stanovených dob pojištění, nelze se dle přesvědčení soudu spokojit s odkazem na zmíněný osobní list důchodového pojištění a s odkazy na jednotlivá ustanovení právní úpravy. Naopak bylo třeba, aby po vydání zrušujícího rozsudku žalovaná v napadeném rozhodnutí precizně vysvětlila jednotlivá rozhodná období a zjištěné doby pojištění, což se nestalo.
44. Soud tedy shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí žalované zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro vadu řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Zároveň soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalované k dalšímu řízení. V následném rozhodnutí o odvolání žalobce pak žalovaná přezkoumatelně vysvětlí, z jakých rozhodných období vycházela, jak je stanovila a jakou dobu pojištění v nich žalobce získal. Nestačí přitom jen souhrnné uvedení celkové získané doby pojištění v určitém období, nýbrž by žalovaná měla podrobněji specifikovat jaké konkrétní doby započítala z osobního listu důchodového pojištění žalobce a vysvětlit proč případně některé konkrétní doby nezapočetla. V této souvislosti by měla žalovaná i vysvětlit, jak zacházela s náhradními dobami a jak vyřešila limitaci doby evidence na úřadu práce dle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění.
45. Současně soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť úspěšnému žalobci podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly a žalovaná neměla ve věci úspěch.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém

rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 22. dubna 2026

JUDr. Jiří Derfl v. r.
samosoudce